

MOTION (S) – Mer jämlik tandvård

Det finns tydliga socioekonomiska skillnader i tandhälsa bland länsbefolkningen. Inkomstskillnader förstärker dessa skillnader i tandhälsa. Personer med lägre utbildningsnivå har en sämre tandhälsa och den självskattade tandhälsan är även den sämre bland personer i en socioekonomiskt utsatt position. Socioekonomi har dessutom betydelse för skillnader i barns tandhälsa och funktionsnedsättning påverkar såväl upplevd som faktisk tandhälsa negativt.

En jämlik tandvård bör således kännetecknas av två egenskaper, dels frånvaro av omotiverade skillnader i behandling och tillgänglighet samt dels en förmåga att kompensera för skillnader i olika människors risk för att drabbas av ohälsa och förutsättningar att konsumera tandvård. Därför behöver insatser göras både vad gäller vårdgivarnas förutsättningar att erbjuda god tandvård på lika villkor och vad gäller att skapa jämlika förutsättningar för människor att kunna få tandvård.

Forskare vid Karolinska institutet har genomfört en studie där de har fått fram de vanligaste bakterierna vid svåra tandinfektioner. Resultaten visar att ett flertal munbakterieinfektioner med koppling till systemiska sjukdomar förekommer ständigt.

Även tidigare studier har visat tydliga kopplingar mellan munhälsa och flera folksjukdomar där olika bakteriestammar från tänderna orsakar diverse sjukdomar som sedan sjukvården får ta hand om bland annat cancer, hjärt-kärlsjukdom, diabetes, och alzheimer.

Det är därför viktigt att vi tar ytterligare steg för en jämlik tandvård där tandhälsa inte är en klassfråga. De ekonomiska trösklarna till tandvården behöver sänkas och på sikt måste tandvården omfattas av ett högkostnadsskydd liknande hälso- och sjukvårdens.

Genom att tandhälsan blir mer jämlik kommer även följsjukdomarna att drabba mer jämlikt.

Därför yrkar jag:

- Att Region Gävleborg utreder och kostnadsberäknar ett regionalt högkostnadsskydd.
- Att Region Gävleborg tar fram ett förslag på plan för införande av regionalt högkostnadsskydd för tandhälsa.

Mona Davik (S)

Sandviken 2022-11-30